

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020

**Πρόοδος υλοποίησης της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης
Περιφέρειας Κρήτης (RIS3Crete)**

Ιούνιος 2019

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης (RIS3Crete) εγκρίθηκε την 6η/4/2015 με την 28/2015 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης.

Η RIS3Crete αποτελεί ολοκληρωμένη, τοπικά προσανατολισμένη στρατηγική οικονομικού μετασχηματισμού που διαμορφώνεται βάσει των παρακάτω 5 αξόνων :

1. Εστιάζει στην υποστηρικτική πολιτική και τις επενδύσεις σε **κομβικές περιφερειακές προτεραιότητες**, στους τομείς στους οποίους διαφαίνονται δυνατότητες ανάπτυξης ή/και εξειδίκευσης της τοπικής οικονομίας και οι οποίοι δύνανται να συγκεντρώσουν το ενδιαφέρον τόσο των φορέων της γνώσης και έρευνας όσο και του επιχειρηματικού κόσμου, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που σχετίζονται με τις ΤΠΕ,
2. Επικεντρώνει στα **δυνατά σημεία** της περιφέρειας, στα **ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα** και στις **δυνατότητες για αριστεία**,
3. Υποστηρίζει την **τεχνολογική όσο και την πρακτικά εφαρμοσμένη καινοτομία** και στοχεύει στην τόνωση των επενδύσεων από τον ιδιωτικό τομέα,
4. **Εμπλέκει πλήρως τους ενδιαφερόμενους φορείς** μέσω μιας διαδικασίας bottom up η οποία έχει ως χαρακτηριστικό την συνεχή **επιχειρηματική ανακάλυψη** και ενθαρρύνουν την καινοτομία και τον πειραματισμό,
5. Είναι τεκμηριωμένη ποιοτικά και ποσοτικά και προβλέπουν **συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης** μέσω κατάλληλης δέσμης δεικτών.

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης εφαρμόζεται στους παρακάτω Άξονες Προτεραιότητας/Θεματικούς στόχους του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020 :

- **Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Κρήτης.**
 - **ΘΣ 1 :** Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας (Επενδυτική προτεραιότητα 1β)
 - **ΘΣ 2 :** Βελτίωση της πρόσβασης σε ΤΠΕ, της χρήσης και της ποιότητας τους (Επενδυτική προτεραιότητα 2β και 2γ)
 - **ΘΣ 3 :** Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ (Επενδυτική προτεραιότητα 3 α και 3 γ)
- **Άξονας Προτεραιότητας 2 : Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη**
 - **ΘΣ 4 :** Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς (Επενδυτική προτεραιότητα 4 στ)

A. ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ

A1. Επιχειρηματική Ανακάλυψη στις Πιλοτικές Δράσεις

Με την αριθμ. 141/7-2-2015 απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης και μετά από αίτημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και της ΕΕ, ορίστηκαν δύο πιλοτικές δράσεις της RIS3Crete, για τις οποίες θα προχωρούσε κατά προτεραιότητα η διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης ως ακολούθως:

1. Τουρισμός Κατάδυσης και Αναψυχής και
2. Εφαρμογές ΤΠΕ στον Τουρισμό Πολιτισμό

Η διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης για τις πιλοτικές διενεργήθηκε από την ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και ολοκληρώθηκε στις 31/12/2015.

A2. Επιχειρηματική Ανακάλυψη στους υπόλοιπους τομείς της RIS3CRETE

Μετά τον καθορισμό της δομής διακυβέρνησης της RIS3Crete προχώρησε σε κύκλους και με ταχείς ρυθμούς η επιχειρηματική ανακάλυψη των υπόλοιπων τομέων προτεραιότητας της RIS3Crete (Περιβάλλον-ενεργεία, Αγροδιατροφικός Τομέας, Τουρισμός Υπαίθρου). Από την Επιχειρηματική ανακάλυψη αναδείχθηκαν οι υποτομείς στους οποίους εστιάζουν οι προσκλήσεις που εκδίδει η ΕΥΔ, στο πλαίσιο του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020.

A3. Σύστημα διακυβέρνησης RIS3Crete

Η δομή διακυβέρνησης περιλαμβάνει δύο επίπεδα

A) Το Επιτελικό Επίπεδο : Αφορά τη χάραξη πολιτικής και τη λήψη αποφάσεων.

B) Το Εκτελεστικό Επίπεδο : Αφορά την τεκμηρίωση, την παρακολούθηση και το συντονισμό της εφαρμογής της διαμορφωθείσας πολιτικής.

A) Επιτελικό Επίπεδο

Στο επίπεδο αυτό περιλαμβάνονται τα όργανα διοίκησης της Περιφέρειας τα οποία είναι αρμόδια για την χάραξη πολιτικής για την έρευνα και καινοτομία στην Περιφέρεια, καθώς και την λήψη / επικύρωση αποφάσεων στους τομείς αυτούς. Αυτά είναι ο **Περιφερειάρχης και το Περιφερειακό Συμβούλιο**. Τα παραπάνω όργανα συνεπικουρούνται στο έργο τους από το **Περιφερειακό Επιστημονικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης (ΠΣΕΚ-Κ)** με ρόλο συμβουλευτικό /γνωμοδοτικό.

Το ΠΣΕΚ-Κ συγκροτήθηκε το Δεκέμβριο 2016 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 4386/2016 (ΦΕΚ 83 / Α' / 11-05-2016) «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» με τις οποίες αντικαταστάθηκε το άρθρο 10 του Ν. 4310/2014. Μέχρι σήμερα έχει συνεδριάσει 13 φορές

B) Εκτελεστικό Επίπεδο

Στο επίπεδο αυτό εντάσσεται η διαδικασία της παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης της περιφερειακής RIS, καθώς και ο συντονισμός της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης στο επίπεδο των τεσσάρων πλατφορμών καινοτομίας.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΚΡΗΤΗ 2014 - 2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Συντονιστικό όργανο έχει ως κύρια αρμοδιότητα την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της RIS3Crete.

Το ρόλο του Συντονιστικού οργάνου ανέλαβε η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας μετά από την 107/2016 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης

Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας (ΔΙΑΠ) υποστηρίζεται από 4 πλατφόρμες καινοτομίας, μια ανά τομέα προτεραιότητας, οι οποίες αναλαμβάνουν να προωθήσουν τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης στο πλαίσιο μια κοινής μεθοδολογίας. Οι πλατφόρμες καινοτομίας εδρεύουν στην Περιφέρεια Κρήτης σύμφωνα με την αριθ. 194094/7.10.2016 απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης. Οι πλατφόρμες καινοτομίας συνεργάζονται και κινητοποιούν τους φορείς της γνώσης, τους επιχειρηματίες, τα συνεργατικά σχήματα, τις τράπεζες κλπ. Διατυπώνουν προτάσεις/εισηγήσεις στον συντονιστή της RIS3Crete προκειμένου να προχωρήσει επιτυχώς η διαδικασία εξειδίκευσης της περιφερειακής RIS. Επιπλέον διατυπώνουν προτάσεις για επανακαθορισμό των κατευθύνσεων και προτεραιοτήτων. Συνεργάζονται με θεματικά δίκτυα και τις Εθνικές Πλατφόρμες Καινοτομίας. Τόσο η ΔΙΑΠ, όσο και οι 4 πλατφόρμες υποστηρίχθηκαν στο έργο τους από **εμπειρογνώμονες**, με χρηματοδότηση της Τεχνικής Βοήθειας του ΠΕΠ Κρήτης 2014-2020 αλλά και ίδιους πόρους της Περιφέρειας.

Τα βασικά χρονικά ορόσημα των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν στην Περιφέρεια Κρήτης για την υλοποίηση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και τα οποία επηρέασαν την ενεργοποίηση του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020 είναι :

- **26/9/2016** : Το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης **εγκρίνει τη δομή διακυβέρνησης της RIS3Crete**, η οποία ορίζει τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Κρήτης ως αρμόδιες για την προώθηση της επιχειρηματικής ανακάλυψης στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής, καθώς και την παρακολούθηση της υλοποίησης της.
- **30/12/2016** : Δημοσιεύεται στο ΦΕΚ 734/ΥΟΔΔ, η **απόφαση συγκρότησης του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης (ΠΣΕΚ-Κ)** με βάση το άρθρο 8 του Ν.4386/16, στο οποίο ανατίθεται η αρμοδιότητα επικύρωσης των αποτελεσμάτων επιχειρηματικής ανακάλυψης.
- **7/10/2016** : Άρχισε ο **Α' κύκλος επιχειρηματικής ανακάλυψης** στους τομείς: ενέργεια, περιβάλλον, τουρισμός, αγροδιατροφή, με ευθύνη της Δ/σης Αναπτυξιακού Σχεδιασμού της Περιφέρειας. Η διαδικασία **ολοκληρώθηκε στις 27/12/2017** με την τελευταία γνωμοδότηση του ΠΣΕΚ-Κ.

B. ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020

B1. Εξειδίκευση δράσεων RIS

23/10/2017 : Εξειδικεύθηκαν οι δράσεις των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του ΘΣ 1 και ΘΣ 2 από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020 λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική γνωμοδότηση του ΠΣΕΚ-Κ.

B2. Έκδοση Προσκήσεων

27/12/2017 : Εκδόθηκε η πρόσκληση ΕΤΠΑ-28 «1.b.1 : Έργα επίδειξης - πειραματικής ανάπτυξης, που προωθούν την έρευνα και καινοτομία σε τομείς της RIS3Crete» στο πλαίσιο της ΕΠ 1b από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης εντάχθηκαν 11 έργα συνολικού π/υ 1.700.000 ευρώ, τα οποία βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης.

7/5/2018 : Εκδόθηκαν 3 προσκλήσεις ΕΤΠΑ-29 (ΟΠΣ-2413), ΒΑΑ.ch.3 (ΟΠΣ 2847) και ΒΑΑ.he.3 (ΟΠΣ 2837) που αφορούν σε Εφαρμογές ΤΠΕ στον τουρισμό –πολιτισμό, στο πλαίσιο της ΕΠ 2c από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης

Στο πλαίσιο των προσκλήσεων εντάχθηκαν 11 έργα συνολικού π/υ 3.000.000 ευρώ, τα οποία βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης. (Δε διατέθηκε το σύνολο του π/υ των προσκλήσεων και ως εκ τούτου, θα εκδοθούν νέες προσκλήσεις)

25/9/2018 : Εκδόθηκε μέσω απλοποιημένου ΠΣΚΕ η πρόσκληση «1.b.2 - Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, σε τομείς της RIS3Crete» στο πλαίσιο της ΕΠ 1b από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης με καταληκτική ημερομηνία 22-1-2019.

27/9/2018 : Εκδόθηκε μέσω απλοποιημένου ΠΣΚΕ η πρόσκληση «4.f.1 - Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα» στο πλαίσιο της ΕΠ 4στ από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης με καταληκτική ημερομηνία 22-1-2019.

10/10/2017 : Εκδόθηκε μέσω απλοποιημένου ΠΣΚΕ η πρόσκληση «1.b.3 - Έρευνα και ανάπτυξη από ΜΜΕ, σε τομείς της RIS3Crete» στο πλαίσιο της ΕΠ 1b από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης με καταληκτική ημερομηνία 31-1-2019.

Σήμερα βρισκόμαστε στο στάδιο αξιολόγησης των προτάσεων. Οι εντάξεις αναμένονται το 4^ο τρίμηνο 2019. Η διαχείριση των έργων που θα ενταχθούν στο πλαίσιο των παραπάνω προσκλήσεων θα γίνει από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

B3. Δράσεις που εκχωρούνται στον ΕΦ/ΕΦΕΠΑΕ.

Στη 4^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης εξειδικεύτηκαν δράσεις των ΘΣ 2 & 3 που ανατέθηκαν στον ΕΦ/ΕΦΕΠΑΕ ως ακολούθως:

Δράση 2.b.1 – Ψηφιακή Αναβάθμιση ΜΜΕ, με π/υ Δ.Δ. 4.000.000 €

Δράση 3.a.1 – Ενίσχυση Καινοτόμων Επιχειρήσεων με π/υ Δ.Δ. 4.000.000 €

Δράση 3.α.3 – Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με π/υ Δ.Δ. 7.173.254 €

Τη 13η/3/2019 εκδόθηκε η απόφαση ορισμού του ΕΦΕΠΑΕ (ΦΕΚ 1048/τΒ'/29-3-2019) ως ΕΦ κρατικών ενισχύσεων του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020. Τη 12^η/4/2019 υπεγράφη η Επιχειρησιακή Συμφωνία μεταξύ ΕΦ και Περιφερειάρχη Κρήτης

Γ. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ RIS3Crete

Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Κρήτης έχει την αρμοδιότητα της παρακολούθησης της RIS3Crete. Στο πλαίσιο αυτό συνέταξε, με βάση την εγκύκλιο της ΕΥΣΑΑ, την 1^η Έκθεση Παρακολούθησης της RIS3Crete.

Δ. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ RIS3Crete

Η Περιφέρεια Κρήτης καθορίζει τη μεθοδολογία που θα ακολουθήσει για την αναθεώρηση της RIS3Crete λαμβάνοντας υπόψη και τα αποτελέσματα της ενεργοποίησης των δράσεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 αλλά και λοιπών Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων με συναφές αντικείμενο.